

**"Mensen zeggen niet voor niks:
it takes a village to raise a child"**

Niet meer de vraag 'wat is er mis met jou', maar de vraag 'wat is jou of jullie overkomen en hoe kunnen wij hierbij helpen'. Deze nieuwe benadering, waarbij de focus voor een groot deel ligt op de context rondom het kind, is cruciaal voor het bieden van perspectief voor het héle gezin, zegt systeemtherapeut Marina Swaanen-Rombouts. "Een kind maakt zijn reis niet alleen. Het wordt gevormd door persoonlijke ervaringen en belangrijke personen uit de directe omgeving. Uiteindelijk zorgen veel mensen er samen voor dat een kind een fijne ontwikkeling kan doormaken."

De systemische beeldvorming in kaart brengen. Dát is de voornaamste rol van Marina Swaanen-Rombouts, systeemtherapeut bij Koraal. Bij het maken van een zogenoemde systeemanalyse richt ze zich niet alleen op het kind, maar begint

ze vaak bij de herkomst en ervaringen van de ouders. "Hun verhaallijn gaat door in het kind", vertelt ze. "Er kan sprake zijn van intergenerationele problematiek; trauma's die in eerdere generaties van de familie zijn ontstaan. De pijn hiervan moet vaak eerst

worden erkend en gevoeld voordat er ruimte ontstaat om het kind te ondersteunen en te begeleiden in het verwerken van de eigen emoties en ervaringen. Begeleiders zijn vooral gewend om het kind goed te kennen. Het is mijn rol om tevens het gezinsverhaal op te

tekenen, samen met de begeleiders, het kind en het systeem om het kind heen."

"Dat roept soms vragen op", vertelt Marina. "Ouders zeggen wel eens: wij hebben een hulpvraag voor ons kind, maar jij vraagt wat er in mijn jeugd is gebeurd. Als ik echter uitleg waarom het belangrijk is om juist ook hierover in gesprek te gaan, dan is er doorgaans begrip. Sterker nog; ouders vinden het vaak prettig om het ook eens over hun eigen jeugdervaringen te hebben. En over de kracht die zij uit hun verhaal kunnen halen."

Hechting

Naast ingrijpende ervaringen heeft ook hechting grote invloed op het gezinsfunctioneren. "De hechtingsrelatie en de hechtingsstijl - oftewel de manier waarop ouders en kinderen aan elkaar gehecht zijn en met elkaar omgaan - zijn onderdeel van de context rondom het kind", legt Marina uit. "Die context beperkt zich niet alleen tot het gezin, maar heeft bijvoorbeeld ook betrekking op de schoolomgeving. Uiteindelijk zorgen veel mensen er samen voor dat een kind een fijne ontwikkeling kan doormaken. Men zegt niet voor niks: it takes a village to raise a child."

De context rondom het kind is één van de aandachtspunten binnen het systeemgericht

werken van Trauma Informed Care (TIC). Gelukkig maar, want juist in die context ligt volgens Marina vaak de sleutel tot perspectief. "Een kind is onderdeel van een gemeenschap: een gezin, familie, buurt, school en ga zo maar door. In die context is vaak al veel gebeurd. Dus is het zaak dat we systemisch naar het kind kijken, alle factoren uit de omgeving in beschouwing nemen en onszelf de vraag stellen: waar liggen de kansen en krachten om te bouwen naar herstel?"

Perspectief

"Zo'n sleutel tot perspectief is cruciaal in de behandeling van het kind én het gezin", vertelt Marina. "Als je geen doel hebt bepaald, dan kan dit leiden tot onrust en neerslachtige gevoelens. Voorbeelden van perspectieven die nagestreefd kunnen worden zijn het herstellen van een verstoorde gezinsbalans, ouder-kindrelaties of onderling vertrouwen. Maar je kunt ook denken aan weer naar school of naar een dagbesteding kunnen gaan. Tegelijkertijd gaan we met TIC ook terug naar de mooie momenten. Naar die momenten dat alles goed ging en er geen verstoringen of incidenten plaatsvonden en men gewoon plezier kon hebben. Dat geeft ook een positief gevoel." ■

De kracht van Trauma Informed Care

Dit artikel maakt deel uit van de 10-delige reeks 'De kracht van Trauma Informed Care'. In het volgende deel vertelt ambulante hulpverlener Marvin van Erp over het belang van kijken achter het gedrag.

Klik hier om naar de overzichtspagina van de reeks te gaan.